

ТЕРЕХОВА Т.М., ст. гр. МО - 09а
Наук. кер.: Мудра О.В., асист.
Автомобільно-дорожний інститут ДонНТУ,
м. Горлівка

НАПРЯМИ ПІДВИЩЕННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ УКРАЇНИ НА МІЖНАРОДНОМУ РІВНІ

Проаналізовано рівень конкурентоспроможності України у світі, визначені основні макроекономічні показники та напрямки підвищення конкурентоспроможності на міжнародному рівні.

Актуальність. Проблема забезпечення конкурентоспроможності є актуальною для будь-якої країни світу. Особлива увага даній проблематиці приділяється в тих країнах, які знаходяться на шляху трансформаційних перетворень. Для України, як держави, що переживає період становлення економічної системи та виходу з кризи, питання конкурентоспроможності є надзвичайно актуальними та важливими, оскільки вони впливають на економічний та соціальний розвиток країни.

Теоретичні аспекти конкурентоспроможності висвітлюються в працях вітчизняних вчених І. Багрової, В. Бирського, В. Жуковської, І. Ладунка, І. Піддубного, Ю. Полунаєва. І. Крючкової, І. Скорохода та ін.

Мета дослідження. Розгляд конкурентоспроможності України, актуальність та обґрунтування напрямків її підвищення.

Основна частина. Під поняттям «конкурентоспроможність країни» розуміють здатність економіки однієї країни конкурувати з економіками інших країн за рівнем ефективного використання національних ресурсів, підвищення продуктивності народного господарства та забезпечення на цій основі високого і постійно зростаючого рівня життя населення [1].

За даними світового економічного форуму (СЕФ) 2012 -2013 рр., який проаналізував ситуацію в 142 країнах світу, Україна посіла 73-є місце у рейтингу конкурентоспроможності країн світу, піднявшись на дев'ять позицій [2]. У минулому 2011 році Україна досягла лише 82-го місця в рейтингу (див. таблицю).

Таблиця

Рейтинг конкурентоспроможності України у світі

Країна	Місце у 2012-2013рр.	Бал	Місце у 2011-2012 рр.	Відхилення (+,-)
Швейцарія	1	5,72	1	0
Сінгапур	2	5,67	2	0
Фінляндія	3	5,55	4	+1
Швеція	4	5,53	3	-1
Нідерланди	5	5,50	7	+2
Росія	67	4,20	66	-1
Україна	73	4,14	82	+9

Згідно Світовому індексу конкурентоспроможності 2012-2013 рр. Україна продемонструвала цілий ряд конкурентних переваг, пов'язаних з великим споживчим ринком і розвинутою освітньою системою, яка створює передумови для подальшого розвитку інноваційного потенціалу країни. Автори звіту СЕФ відзначають, що позиції України покращилися в основному за рахунок зміцнення макроекономічних показників.

Варто відзначити, що на початок 2013 року в Україні відбувся значний ріст обсягу ВВП (рис.1). До факторів, які вплинули на це можна віднести наступні - поступове відновлення української економіки після кризи, збільшення державних запозичень з метою підготовки інфраструктури під ЄВРО-2012 [2].

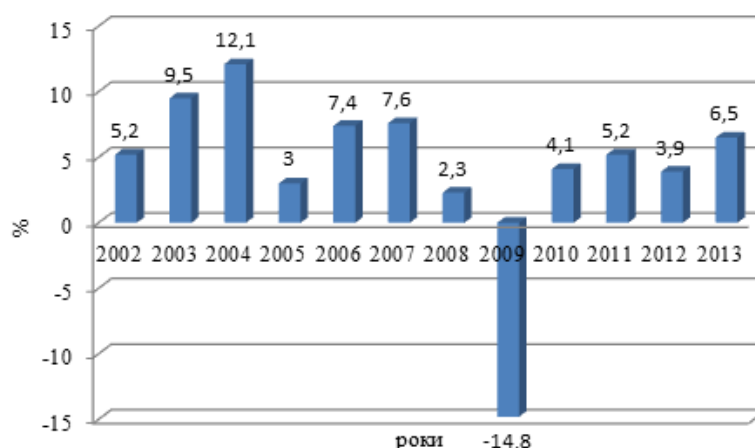

Рисунок 1. Динаміка ВВП України за 2002 -2013роки

Однак якщо порівнювати рівень ВВП України та розвинених європейських країн, стає очевидним, що в Україні є ще великий потенціал до зростання.

Позитивна тенденція спостерігається щодо динаміки індексу інфляції. В порівнянні з 2000 роком на початок 2013 року індекс інфляції зменшився на 25,7% і склав 100,1%. Динаміка індексів інфляції з 2000 по 2013 роки відображена на рис.2 [3].

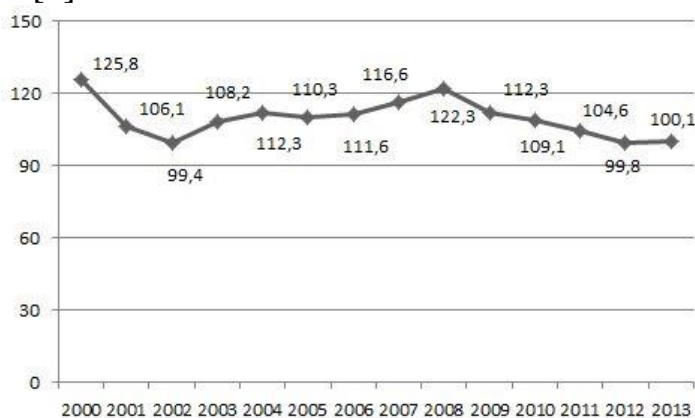

Рисунок 2. Динаміка індексів інфляції України за 2000-2013 рр.

За рівнем безробіття у 2012 році Україна посідає 121 місце з 199 країн світу. За даними Державної служби статистики України, в січні-березні

показник безробіття в Україні(за методологією МОП) склав 9,1% працездатного населення [4].

Малий і середній бізнес України у 2013 році переживає не кращі часи. Його стан помітно погіршився після прийняття у 2011 році нового Податкового кодексу. Проблем додає і банківська система, яка неохоче забезпечує малий і середній бізнес кредитними ресурсами. Через неможливість вести прибутковий бізнес в даних економічних умовах підприємці йдуть у тінь. Рівень тінізації української економіки становить біля 60% і приблизно 30% припадає на малий і середній бізнес.

Висновки. Отже, досвід країн, які за зростанням конкурентоспроможності зростання в різні часи вийшли на перші позиції в світі, вказує на те, що саме активізація державної політики в напрямі підвищення конкурентоспроможності економіки стала рушійною силою даного процесу. Україна за багатьма показниками рейтингів займає середні позиції, має всі можливості для того, щоб знайти свій шлях у підвищенні конкурентоспроможності національної економіки.

Усунення слабких сторін і нарощення конкурентних переваг вимагають розробки та реалізації системних заходів не тільки з боку уряду країни, але й всіх гілок влади і суб'єктів господарювання. Стратегічним напрямком розвитку має бути європейська інтеграція, зорієнтована не тільки на власні, але й на програмні орієнтири ЄС. Тому, однією із передумов виходу України на конкурентоспроможний шлях розвитку є вивчення та сприйняття досвіду країн ЄС та інших розвинених країн за наступними напрямками: боротьба з тіньовою економікою та корумпованістю; запровадження інноваційних технологій для розвитку науки і техніки; удосконалення національного законодавства, яке призведе до більшої довіри з боку іноземних інвесторів; стабілізація і вільна конвертація національної валюти, яка дозволить зміцнити фінансово – банківську систему; посилення державної підтримки новостворених підприємств; створення нових робочих місць, підвищення якості життя.

Бібліографічний список

1. Конкурентоспроможність України: стан і перспективи підвищення / за ред. д-ра екон. наук І.В. Крючкової. - Київ : Основа, 2011 – 488с.
2. Валовий внутрішній продукт України [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://index.minfin.com.ua/index/gdp/>.
3. Індекс інфляції України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://index.minfin.com.ua/index/infl/>.
4. Безробіття у світі [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://rating.rbc.ru/graphs/full.shtml?2012/12/03/33833726>.